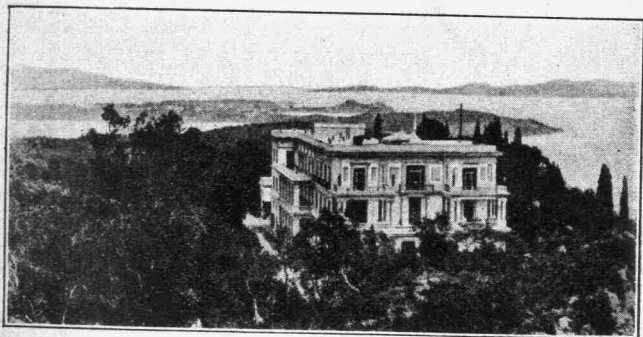

Τὸ Ἀχιλλεῖον. — Γενικὴ ἄποψις.

ΤΟ ΑΧΙΛΛΕΙΟΝ

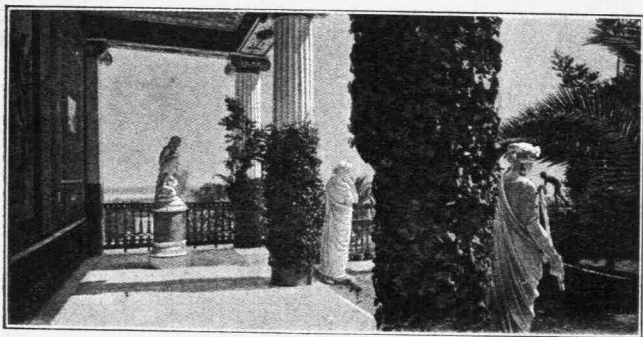
ΠΡΟΕΚΗΡΥΧΘΗ ἡδὴ εἰς τὰς εὐρωπαϊκὰς ἐφημερίδας, ὅτι ἡ ἀρχιδούκισσα Γκιζέλα, ἡ κληρονόμος τοῦ ἐν Κερκύρα Ἀχιλλείου ἀνακτόρου πωλεῖ τοῦτο, ὃ δὲ αὐτοκράτωρ προτίθεται ν' ἀπονεύμῃ τὸν τίτλον τοῦ κόμητος εἰς τὸν ἀγοραστήν. Ὁ τελευταῖος οὗτος ὅρος εἶνε πιθανὸν νὰ προσελκύσῃ ζάπλουτον τινα ἀγοραστήν, λειχόμενον τὸν τίτλον τοῦ κόμητος. Ἡ ἔπαυλις αὕτη, δι' ἣν τόσα ἐθυσίασεν ἡ ποιητικὴ αὐτοκράτειρα, ὑπῆρξεν ἐν ἐκ τῶν ὀνείρων τῆς σκιρτώσης φαντασίας της, συλληφθὲν ἐν στιγμῇ, καθ' ἣν ἡ θάλασσα καὶ οἱ ἀνθοστεφεῖς λόφοι τῆς ὠραιότερας νήσου τῆς Μεσογείου προσεμειδίων εἰς τὴν ποιητικὴν δέσποιναν, ἥτις φεύγουσα τῶν πόλεων τὸν τάραχον ἐζήτει καταφύγιον τῆς τρωθείσης ψυχῆς της εἰς τὴν ἐρημίαν. Ἡ ἐπιθυμία της ἦτο νὰ ταφῇ παρὰ τὴν ἀκτὴν τῆς θαλάσσης, τῆς θωπευούσης αἰωνίως τὸ κράσπεδον τοῦ κήπου της, πλησίον τοῦ κενοταφίου τοῦ λατρευμένου ποιητοῦ της, τοῦ Χάινε.

Ἦθελεν, ὅταν θὰ ἔκλειε διὰ παντὸς τὰ βλέφαρα, νὰ βαυκαλίζῃ τὸν ὕπνον της τὸ θωπευτικὸν κῦμα τῆς θαλάσσης καὶ κατὰ τὸ ἔαρ τὰ λάλα πτηνὰ νὰ ψάλλουν τοὺς ἔρωτάς των εἰς τὰ φυλλώματα τῶν δένδρων, ἔνθα θ' ἀνεπαύετο ἡ πλάνης αὐτο-

κράτειρα. Ἡ τελευταία τῆς ἐπιθυμία δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἐκπληρωθῇ καὶ τὸ διαπερασθὲν ὑπὸ τῆς μαχαίρας τοῦ Λουκῆνη σῶμα τῆς ἀναπαύεται ἤδη εἰς τὰς σκοτεινὰς κατακόμβας τῆς Μονῆς τῶν Καπουκίνων, τῶν ὁποίων ἐξυπνοῦσι τὰς ἡχοῦς τὰ βράεα βήματα τῶν ἐπὶ κεπτομένων τοὺς αὐτοκρατορικοὺς τάφους περιηγητῶν.

* *

Τὸ Ἀχιλλεῖον μένει ἤδη ἔρημον, ὁ δὲ παράδεισος, ὁ μετεωριζόμενος ὑπεράνω ἡλυσίων ἀκτῶν, ἀναμένει τὸν ἀγοραστήν. Ἀληθῶς δὲν γνωρίζω μαγευτικωτέραν τοποθεσίαν, ἀπὸ τὴν αὐτοκρατορικὴν ἑπαυλιν, δὲν εἶδον ποτὲ μᾶλλον ὄνειρώδη ἐκ-

Ἀχιλλεῖον. — Τὸ περιστύλιον.

τέλεσιν θεσπεσίου ὀνείρου. Παράκειται τοῦ γραφικοῦ χωρίου Γαστουρίου, ἐπὶ κατωφερείας τινὸς ὄρους, κεκαλυμμένης ὑπὸ πλούσις βλαστήσεως.

Τὸ ἀνάκτορον δεσπόζει τῆς γλαφυρᾶς ταύτης θέσεως. Οἰκοδόμημα βαρὺ καὶ ἐπιβλητικόν, εἶνε μᾶλλον ἀνάκτορον πόλεως, μὴ ἔχον τίποτε ἐκ τῆς εὐπτέρου ἀρχιτεκτονικῆς τῆς ἀρμοζούσης εἰς τὴν θελκτικὴν ἐκείνην θέσιν. Ἐξεναντίας μάλιστα τὸ οἰκοδόμημα τοῦτο, σοβαρὸν ὑπὲρ τὸ δέον, ἀποτελεῖ δυσαρμονίαν εἰς τὴν θυμοτερπῇ ἐκείνην τοποθεσίαν καὶ πρὸς τὸ περίεξ κυκλοῦν αὐτὸ εἰδυλιαχὸν πλαίσιον ὡς καὶ πρὸς τὴν ἰδέαν ἣν ἔχει τις σχηματισμένην περὶ τῆς ἰδιοτρόπου αὐτοκρατείας, ἣτις διέσπειρεν εἰς τοὺς λόφους ἐκείνους δεκάδας ἐκατομμυρίων, ὅπως

ἐγείρῃ ὅλον ἐκεῖνον τὸν ὄγκον, εἰς ὃν ἐπέπρωτο ὀλίγας μόνον νὰ χητοικήσῃ ἡμέρας.

Ἄν ἐξωτερικῶς ἡ βαρεῖα ἀρχιτεκτονικὴ πιέζει τὸν ἐπισκέπτην, ἐσωτερικῶς ὁ πλούτος ἀφειδῶς διεγύθη, πανταχοῦ δὲ διακρίνεται τὸ ἀνήσυχον πνεῦμα τῆς Ἑλισάβετ. Εἰς τοὺς προδρόμους, εἰς τὰ περιστύλια, εἰς τὰς κλίμακας, εἰς τὰ δωμάτια δὲν κυριαρχεῖ ἡ μελαγχολία, οὐδὲ ἡ ρέμβη, ἀλλὰ νομίζει τις ὅτι φιλοπαίγμων πνοὴ διήλθεν ἐκεῖθεν, καὶ διέσπειρεν ὅλην ἐκείνην τὴν λεπτὴν, τὴν ἀερώδη διακόσμησιν εἰς ἐρωτιδεῖς, εἰς ἀγγέλους ἀναγλύφους, εἰς ἄνθη καὶ εἰς πίνακας, ἐξ ὧν προεξέχει ὁ «Θρίαμβος τοῦ Ἀχιλλέως,» σύροντος ὀπίσθεν τοῦ ἄρματος αὐ-

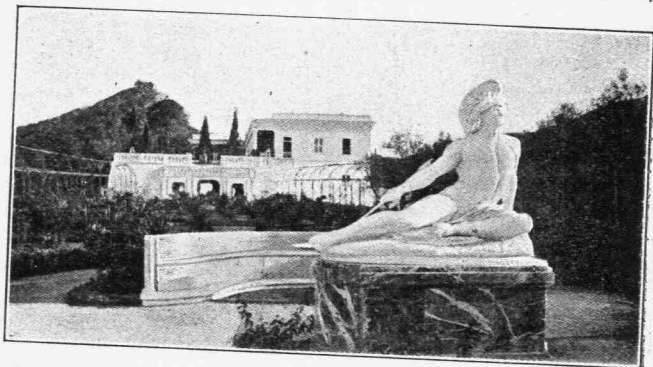

Κήπος καὶ ἄποψις τῆς Στοᾶς τῶν Μουσῶν.

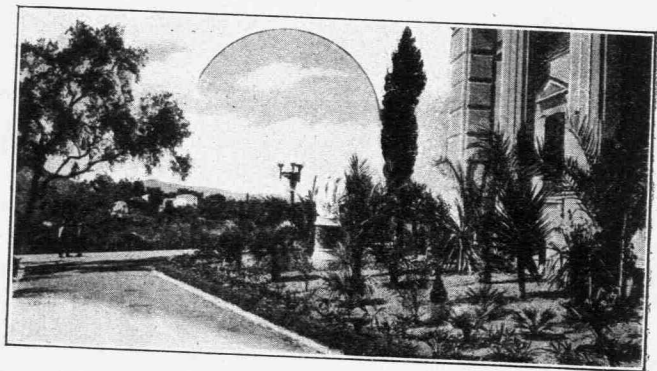
τοῦ τὸν νεκρὸν τοῦ Ἑκτορος. Εἰς τὴν Στοάν, ἣτις ἄγει εἰς τὸ ἄνδρῶν, ἔνθα ὑπάρχει τὸ ἄγαλμα τοῦ θνήσκοντος ὁμηρικῷ ἥρωος, αἱ τοιχογραφίαι Ναπολιτάνου τινὸς ζωγράφου εἰσὶ κακότεχνα ζωγραφήματα, μηδαμινὰ ψεγάδια εἰς τὰ καλαισθητικῶς διασκορπισμένα καλλιτεχνήματα. Οὕτω, ἐν ᾧ ἐντὸς τοῦ ἀνακτόρου βλέπει τις ἐν τῷ μεγάλῳ πίνακι τὸν Ἀχιλλέα ἐν τῇ ἀποθεώσει του, ἀγόμενον ἐπὶ τοῦ θριαμβευτικοῦ ἄρματος περὶ τῶν τειχῶν τῆς Τροίας, ἀκολουθούμενον ὑπὸ τοῦ μεθύοντος ἐκ τῆς νίκης λαοῦ, εἰς τὸ ἄνδρῶν παρίσταται πρὸ τοῦ θνήσκοντος Ἀχιλλέως, ζητοῦντος νὰ ἐξαγάγῃ τῆς πτέρνης του τὸ θανατηφόρον βέλος, καὶ εἰς τὰς συσπάσεις τῆς μορφῆς βλέ-

πει τις τὸν θάνατον ἤρωος, δι' ὃν ἐδονήθη ἡ λύρα τοῦ ὑπάτου
τῶν ποιητῶν.

Τὸ ἄνδρῶν τοῦ Ἀχιλλέως καὶ ἡ ἐκεῖθεν διαπλουμένη σκη-

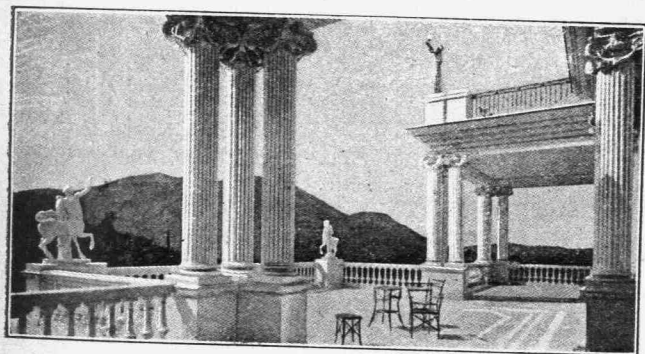

Ἀχιλλεῖον.— Τὸ ἄγαλμα τοῦ Ἀχιλλέως.

Ἀχιλλεῖον.— Κήποι καὶ ἄνδρα.

νογραφία εἶνε ἐκ τῶν θεσπεσιωτέρων θεαμάτων, ἅτινα δύναται
νὰ ποθήσῃ καὶ ἡ μᾶλλον ἑξαλλος φαντασία. Πανταχόθεν ἐξ-
αστράπτει ἡ θάλασσα ἀπὸ κόλπων καὶ ὄρμων, κρασπεδοὶ δὲ

Ἀχιλλεῖον. — Ἐξώστης.

ἄκτὰς ἐλαιοστεφεῖς καὶ κήπους ἀνθοβριθεῖς. Διαγελοῦν ἐκεῖθεν ἡ ἄκτὴ τοῦ Ἀγίου Νικολάου, ἡ λίμνη τοῦ Χαλκιοπούλου φεγγολοῦσα διὰ μέσου τῶν φυλλωμάτων τῶν κήπων, ὁλόκληρος ὁ κόλπος μαρμαίρει μέχρι τῶν ἐσχατιῶν αὐτοῦ, μεταξὺ δὲ τῶν ὑψωμάτων αὐτοῦ, διαθεσμένων ὑπὸ πυκνοφύλλων ἄκτων, διαφαίνονται τὰ δύο νησίδια, διακρινόμενα ὡς γοητευτικὰ ἀθύρματα, καὶ τὰ ὁποῖα ἐνέπνευσαν τὸν χρωστήρα τοῦ Μπέκλιν, παραστήσαντα τὴν νῆσον τῆς αἰωνίας ἀναπαύσεως. Πέραν αὐτῶν ἐκτείνεται ἡ ἀνοικτὴ θάλασσα καὶ ὑφθύνται τὰ ὄρη τῆς Ἠπείρου περιβεβλημένα δι' ἐναερίου πέπλου ἐλαφροτάτης ἀγλῦος. «Ἐνταῦθα, λέγει ὁ Γρηγορόβιος, εἶνε ὁ καθρέπτης τῆς Ἀρτέμιδος. Ὁ Ἐνδυμίων ὑπνώττει μεταξὺ τῶν μύρτων· αἱ νύμφαι κατέρχονται νὰ λουσθῶσιν ἀθέατοι ὑπὸ τὸ μαρμαῖρον ἐπὶ τῶν κυμάτων φῶς τῆς σελήνης.»

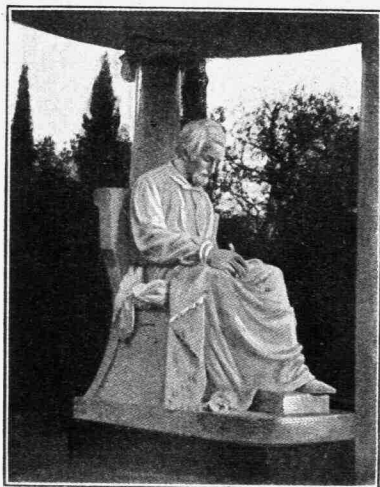
* *

Εἰς ἓν ἐκ τῶν νησιδίων ἐκεῖνων μετέβαινε καὶ ἐρρέμβαζεν ἐπὶ ὥρας ἡ αὐτοκράτειρα Ἑλισάβετ. Ὅτε κατηρχομένη τὰς θυμοτερπεῖς κλιτῦς τοῦ λόφου τῶν ἀνακτόρων μεταβαίνων εἰς τὸ νησίδιον ἐκεῖνο, ἤκουσα εἰδυλλίαι καὶ ἀφήγησιν περὶ δύο μονασάντων ἐν τοῖς νησιδίοις ἐκεῖνοις, ἧτις ὁμοιάζει πρὸς παραμύθιον ἡρεμον καὶ γλυκύ, ὡς αἱ ἄκται, οἱ βουνοὶ καὶ ἡ θάλασσα ἡ πλαισιοῦσα τὴν ζωσαν ἐκείνην ὕδατογραφίαν. Ἐπὶ

μιάς τῶν πλευρῶν τοῦ λευκοῦ ναυδρίου ὁ μοναχὸς προσήρμωσε
τὴν ἀκόλουθον ἐπιγραφὴν :

«Elisabetta d'Austria cui risposanto, per lei spiraro le
aure miti ; e lo scoglio che per lei dava fiori,
amava sempre memoria.»

Αἱ λεπταὶ αὖραι, αἵτινες ἔπνεον διὰ τὴν Ἑλισάβετ τῆς Αὐ-
στρίας, πνέουν αἰωνίως ἐκεῖθεν καὶ ἐξεγείρουν ἀναμνήσεις, τὰς
ὁποίας μόνον μὲ στίχους δύναται νὰ ἀποδώσῃ.

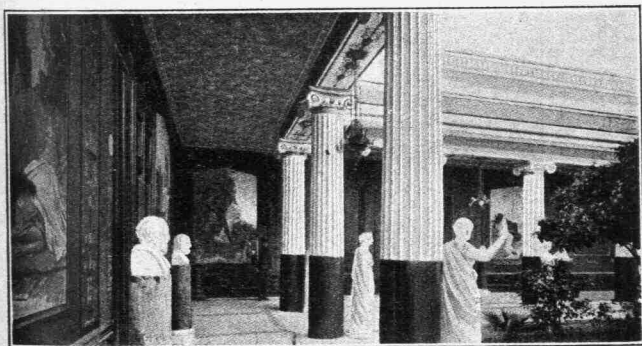
Τὸ ἀγαῖμα τοῦ Χαΐρε.

Ἡ ἀπὸ τῆς ξηρᾶς ἀποψὲς εἶνε ἐπίσης γοητευτικωτάτη. Μα-
κρὰ σειρὰ λόφων δενδροφύτων ἐκτείνεται, συνεχιζομένη ὑπὸ
ἔρρους. Εἰς τὸ βάθος ἐν μέσῳ τῶν δένδρων διακρίνονται τὰ χω-
ρία Ἁγιοὶ Δέκα, ὁ Γαρούνας, ἡ Ἁγία Κυριακὴ, ταῦτα δὲ ἀκο-
λουθοῦσιν ἀμπελῶνες καὶ ἐλαιῶνες ἀτελεύτητοι, πυκνὰ δάση
μύρτων, καὶ σκηνογραφίαι ἀντάξια τῶν εἰδυλλίων τοῦ Μόσχου
καὶ τοῦ Θεοκρίτου. Οὕτως ἡ τοποθεσία τοῦ Ἀχιλλείου εἶνε ἡ
γραφικωτέρα τῆς Κερκύρας. Ἴσως δύναται εἰς τὴν πλήρη ἀπα-
ραμίλλων τοποθεσιῶν νῆσον νὰ εὔρῃ τις τοποθεσίας ἐκπλητ-
τούσας διὰ τὴν ἀγρίαν ἢ διὰ τὴν ἡρεμον αὐτῶν φύσιν· ἀλλ' οὐ-

δαμοῦ θὰ εὕρῃ συγκεντρουμένην τοσαύτην ποιητικὴν ποικιλίαν, χρησιμεύσασαν ὡς πλαίσιον τῆς κατοικίας μιᾶς ἰδιοτρόπου, ἀλλὰ ποιητικωτάτης φύσεως.

*
* *

Ἡ ἀπαράμιλλος ἐν κάλλει καὶ ποιήσει σκηνὴ ἐγοήτευσε τὴν ψυχὴν τῆς αὐτοκρατείας, ἀμέσως δὲ οἱ πόθοι τῆς μετεβλήθησαν εἰς μέγαρα καὶ κήπους, εἰς ἀγάλματα καὶ μυστηριώδη σπήλαια. Ἄλλ' ὀλίγον χρόνον παρέμεινεν ἐν τῷ ἀνακτόρῳ τῆς καὶ ἐτράπη ἀλλαγῇ, εἰς ἄλλα πυκνόφυλλα ἄλση, ζητοῦσα νὰ κρύψῃ ἀπὸ τὸν κόσμον τὴν ὑπέρβειν τῆς καὶ ἐλαφρώσῃ τὸ στῆθος τῆς

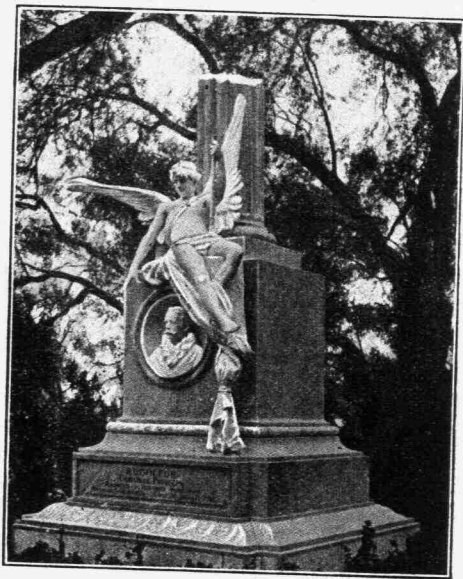

Ἀχιλλεῖον. — Ἑτέρα ἄποψις τῆς στοᾶς τῶν Μουσῶν.

ὅπερ ἐπέβη τὸ βῆρος τοῦ τάφου τοῦ Ροδόλφου. Ἡδὴ ἡ πλάνης ἔπαυσεν ἀποδημοῦσα καὶ ἤρεμα μένουσιν τὰ δάση, ἔνθα ὠνεῖρο-πόλησε τὸν τάφον τῆς. ὑπὸ τὸν μειδιῶντα οὐρανὸν καὶ παρὰ τὰ μορμυρίζοντα κύματα τῆς κυανῆς θαλάσσης. Τὴν ἡμέραν τῆς δολοφονίας τῆς εὕρισκόμενος εἰς Βιέννην μετέβη μετὰ τοῦ ἄλλοτε διδασκάλου αὐτῆς φίλου μου κ: Νικ. Θερμογιάννη νὰ ἐπισκεφθῶμεν τοὺς τάφους τῶν Ἀψβούργων εἰς τὴν κατακόμβην τῆς μονῆς τῶν Καπουκίνων. Εἰς τινὰ γωνίαν τοῦ πεθίμου ὑπογείου μεταξὺ τοσούτων ἀπερίττων τάφων ἐφάνιντο δύο θέσεις πλησίον τοῦ τάφου τοῦ ἀρχιδουκὸς Ροδόλφου προωρισμέναι διὰ τὴν αὐτοκράτειραν Ἐλισάβετ καὶ τὸν Φραγκίσκον Ἰωσήφ. Εἰς τὴν θέσιν ταύτην μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἐτάφη τὸ αἰμόφυρτον

πτῶμα τῆς αὐτοκρατείας. Ὅποια ἀντίθεσις μεταξὺ τοῦ ὄνειρο-
πολῆθέντος τάφου καὶ τοῦ σκοτεινοῦ ὑπογείου τῶν Καπουκίνων!

Ἐκ τῶν φαντασιοκοπημάτων, τῶν τόσον εὐχερῶς πραγματο-
ποιηθέντων, οὐδὲν ἀπομένει ἀναμνησκόν τῇ δέσποιαν τοῦ
Ἀχιλλείου· ὅλα τὰ ἀντικείμενα τὰ χαρακτηρίζοντα τὸ ἰδιότρο-

Ἀχιλλεῖον. — Τὸ μνημεῖον τοῦ Ροδόλφου.

πον πνεῦμα αὐτῆς ἀφιερέθησαν καὶ δὲν ἀπομένει εἰμὴ τὸ οἰκοδό-
μημα καὶ οἱ κήποι, διὰ τὰ ὅποια ζητεῖται μάτην ὁ ἀγοραστής.

Ἐπὶ τοῦ παρόντος ὄνειροπόλοι τινὲς περιερχόμενοι τὰ ἀνά-
κτορα καὶ τοὺς κήπους, γίνονται φανταστικῶς κύριοι τοῦ μελά-
θρου ἐκείνου καὶ πλάττουν ἐκεῖ μέσα χρυσὰ ὄνειρα εὐτυχῶν
ἐρώτων, καὶ φαντάζονται ὅτι ἐκεῖ ἡδύνατο νὰ κατοικήσῃ ἡ εὐ-
τυχία, ἣν οὐδέποτε ἡδυνήθη νὰ εὕρῃ ἡ κοιμωμένη δέσποινα τοῦ
ἀνακτόρου ἐκείνου.

ΘΕΟΔ. ΒΕΛΛΙΑΝΙΤΗΣ